

DEBRECZENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

FŐSZERKESZTŐ: Dr. KUN BÉLA. FELELŐS SZERKESZTŐ: ERDŐS KÁROLY.

Megjelenik hetenként egyszer, szombaton.

Előfizetési ár: egész évre 28 korona, fél-
évre 14 korona. Egyes szám ára: 60 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Kollégium.
Ide kell küldeni a lap szellemi és anyagi ügyeire vonatkozó
minden közleményt, előfizetést, reklamációt és hirdetési díjat.

Mindent a népért.

Van-e valaki, akinek nincsen most siratni valója? Van-e család, amelynek nem kell gyászolni valamely kedvesét? Van-e köztünk egy is, aki nyugodtan néz a holnap elébe?

Nyomorúság, szenvedés, szegénység ami ránk szakadt a nagy háború nyomán. Akinek sokja volt, sokat elveszített, — akinek kevese, az elveszítette a keveset is. Nélkülözünk az anyagiakban, de nélkülözünk a lelkiekben is. Nincs elég a mindennapi kenyérből, de nincs elég a szellemi megnyugvás táplálékából sem. Aki gazdag volt, szegénnyé vált, de aki szegény volt, annak talán nem maradt semmije sem. Én nem tudom, hogy a teljes minden nélkül valóságban mi a borzasztóbb: az anyagi-e vagy a lelki táplálék merő hiánya.

Én nem tudom, hogy a szegény embernek mi súlyosabb szenvedés, az-e, hogy testileg éheznie kell, vagy az, hogy a lelke maradt szárazon, vígasztalás nélkül?

Könnyű annak, aki sokat tanult, sokat gondolkodott. Ha a nehéz viszonyok közt nem gyarapíthatja is tudását, ha az anyagi gond megtördeli is szellemének szárnyát, — mégis, a morzsalékból is tud valamely táplálékot nyújtani lénye finomabb részének. Elmereng a múltakon, melyeket ismer s azokból vígasztalást merít a jövőre. De a szegény lélek, aki a maga boldog együgyűségében csak az írás, a zsoltárok, a napenkénti imádságok olvasásában, éneklésében, elmondásában talált vígasztalást, ha ezt is elveszíti, minden nélkül marad.

Pedig mennél nagyobb a testi nyomorúság, annál drágább kincsé válik a tűrni és remélni tanító hit. Ezt a mi szegény, szerencsétlen magyar népünket nem azzal tették igazán tönkre, hogy a gazdasági élet össze-vissza forgatásával elvették tőle a betevő falat bizonyosságát, hanem azzal, hogy az Istenben való hitnek és az ember szeretetnek érzését irtogatták belőle.

Az a reménységem, sőt az a bizonyos meg-

győződése, hogy ez az irtó munka még sem sikerült. Amennyire alkalmam volt a néppel érintkezni, mindenütt azt tapasztaltam, hogy a magyar ember mégis megmaradt emberszeretőnek, Istent tisztelőnek. Azt tapasztaltam, hogy a mi népünk a maga egészében most is szereti minden embertársát, azokat is, kikkel háborúban szemben állt, annál inkább a maga fajtáját. Vágyik anyagi helyzete javulására, de nincs benne osztálygyűlölet. Kívánczik a földi életben is jobb sorsra, de a lelki üdvösségéről sem felejtkezett el. Az Isten tiszteletét ebből a népből a gonosz próféták sem tudták kipusztítani.

Ha nem csalódom: így van. Most még így van. De legyen is azon minden gondunk, hogy így maradjon.

Ebben a nagy világösszeomlásban csak az lehet az egyetlen mentség, ha népünknel a keresztyén erkölcs épen marad. Az embertársaink elleni gyűlölség a tanult és szelidebbre nevelt ember szívében is rettentő rombolást végez. Mi történik akkor, ha a kevés műveltségű tömegeből kitör az ős durvaság vérengző hatalma?

Az Isten igazi egyháza ott van, ahol az Isten igéjét igazán hirdetik. Ez alatt pedig nemcsak azt kell érteni, hogy ne hirdessenek mást, mint amit Isten igéje tanít, hanem azt is, hogy az Isten igaz igéjét hirdessék mindenütt, mindenképen, szóval, tétellel, minden alkalommal.

Bolond ember, aki a templomi igehirdetés építő munkáját kicsinyli. A legegyszerűbb prédikáció is hagy jótékony nyomokat az Istenhez vágyó, az Isten házáat kereső lélekben. De a pusztai templomi igehirdetés ezekben az időkben nem elég. Meg kell keresni a híveket házaikban, egyéb összejöveteleiken és vezetgetni mindenütt az Isten országának ösvényére.

A szocialista apostolokról ne beszéljünk a népbolondító megbélyegző jelzőjével. Azok igenis boldogítani akarják a népet azzal a móddal, melyet maguk helyesnek tartanak. Vegyük fel velük a versenyt. Nem is olyan módon, hogy kárhoztassunk mindent, amit ők tanítanak. A

szocializmusban nagyon sok, ami jó, ami az igaz keresztyénség következése. Ne hirdessük csak azt, amit a Tiborc apátúra: Munkálkodó légy, nem panaszkodó, — hanem vizsgáljuk meg, s ha lehet, orvosuljuk a panaszokat.

A pusztai földi jóllét nem boldogíthat. Am a földi nyomorúság előtt szemet hunyni nem keresztyén dolog. Jézus borra változtatta a vizet a kánai mennyegzőn s nekünk, az ő gyarló tanítványainak is az a kötelességünk, hogy mikor ideje van, a test felüdítéséről és megvidámításáról is gondoskodjunk.

Azok, kik mindenben csak anyagot látnak, rettentő tévednek. De mi, kik Jézus példájából látjuk a legnagyobb léleknek testtel egybekapcsoltságát, ne essünk a másik tulságba és ne akarjunk csak lelki sebekkel törődni. Hiszen Jézus gyógyított testi betegeket, jól tartott éhezőket és imádkozásra tanított a mindennapi kenyérért.

Nekünk, keresztyén egyházaknak, nagyszerű munkánk rendeltetett Isten egyenlő gyermekeinek gondozására. Nehéz időkben ez a munka megsokszorozódik s Jézus Krisztus igája a gyönyörűségesebb teherrel még kívánatosabbá válik. A mi kezeinkben van a nép jövője. Ha mi anyagul végezzük feladatunkat, másé lesz a vetés és aratás és a nép, a jó, a tiszta, a becsületes, boldogtalan lesz mi miattunk.

Vállalhatjuk ezért a felelősséget? Nem parancsolja-e a lelkünk, hogy most, amikor mindenki sír, mindenki szomorkodik, mindenki nélkülöz, nekünk, a földi gyermekeit végtelenül szerető Isten szolgálójának szánitgatni kell a könnyeket, vigasztalnunk és táplálékot adnunk kell, mert hűtlen sáfárok vagyunk.

Tárca

Imádság.

A vidéki tuzok hálaadó istentiszteletén mondotta

dr. Baltazár Dezső.

Mindenható Isten! Mennyei Édes Atyánk! Hálaadással borulunk le szent színed előtt; mert érdemünk feletti jósnak bizonyágaival örvendeztetel minket. Eme bizonyágoktól, mint a nap, fénylik a mi földi életünk története. Ebbe a fénybe belemosódik mind az a borulat, amely fejünk felett próbáltatások és szenvedések fellegeiből gyül.

Uram! mi, a te hívó, imádó, magasztaló gyermekeid nem vonakodással, de készségesen, nem zúgolódva, hanem engedelmesen fogadtuk el kezedből az ostort és keserű pohárt. A rettegéseket úgy fogadtuk, mint hűségünk próbáit, a szenvedéseket, mint tisztító tűz szent égetését; a rabság nyomorúságát, mint boldog szabadulás előhírnökét.

A szabadságot, földi életünk egyik legdrágább kincsét rabolta el tőlünk a vak gyűlölet. Rabok voltunk,

tisztátalan tömlöcök szánalmas lakói. Szomorú fogságunk egyetlen napsugára a te benned vetett erős hitünk volt.

Ott a tisztátalanságban és undokságban; ott az éhségben és szomjúságban, fázásban, nyomorúságban, halálveszedelem rettentéseiben láttuk igazán: hogy mennyire elég mi nekünk a te kegyelmed. Szentséged tisztasága megfénylett előttünk; jó illattétel áldozatának gyönyörűségébe ringattad lelkünket az imádkozással; éhségünket, szomjúságunkat enyhítgetted jóltartó reménnyel; fázásunkat betakargattad vigasztalásod palástjával, a betegségben hatalommal voltál orvosunk s a halál veszedelmei közé pedig lenyúltál szabadító karod mindenre elégséges erejével.

Uram! A visszanyert szabadság eme boldog pillanatában megemlékezünk a mi nyomorúságunk idejéről, mert csak úgy tudunk méltó hálaadással magasztalni téged. Megemlékezünk a rémségről, mely békés otthonunkra tört, a durva kezekről, melyek kitéptek bennünket szeretteink karjai közül könyörtelenül; még visszatér ajkunkra a zokogás, még visszacsendül füleinkbe a síró búcsúzás, mellyel elhagyott szerelmeseink csekély reménység s nagy kétségek között intettek utánunk; még halljuk a tömlőc zárjának csattanását, durva poroslók ör lépteit, szitkozódásait; még visszavillan, visszamorajlik hozzánk a villámos égiháború s ott látjuk magunkat börtönünk fenekén szabadulásért imádkozni.

Akkor kértük a szabadulást megteljesedett lelkünk egész hitével, szívünk áradó reményével: és most hálát adunk érte próbáltatásban megjobbult lelkünk buzgó áhitatával, szenvedésekben megtisztult szívünk életet neked áldozó szeretetével.

Amikor köszönünk neked Uram és áldunk tégedet, egyben kérünk is. Neked több áldásaid vannak, hisz te tökéletes javak kimeríthetetlen forrása vagy. Ha kivétel bennünket a bilincsekből, börtönből s a halálveszedelem köteleiből; tedd teljessé, tedd elrabolhatatlanná a mi szabadságunkat és mi fogadjuk, hogy eme szabadságot soha sem adjuk bűnre alkalmatossággul, hanem szeretetből és hitből szolgálunk te neked dicsőségedre.

Terjeszd ki gondviselő kegyelmedet ezután útainkra is. Vezérlj kit-kit épen és békességben otthonába, hogy a családi találkozás megszentelődött öröme mindenütt gyűjthassa fel teneked fénylő áldozati tűzét. Talátsd egymásra mielőbb az egymásután szeretettel vágyódó lelkeket, hogy ezek boldogságából minél több hálaadás és hitbeli bizonyágtétel fakadjon a te dicsőségedre.

Szeretnek Istene! Te láttad, hogy hittünk és bíztunk te benned, hogy szerettünk s imádtunk tégedet akkor is, amikor távol járt a békesség és boldogság tőlünk; ugyanezt cselekedszük mostan is, amikor kegyelmeddel fényes orcád fordult felénk és atyai jobb kezed a béke és boldogság útjára vezet. Megpróbált hitünk jutalmául kezdjed jegyezni életünk könyvébe a jó napok sorát és folytasd sírunkig, mely csöndes halállal legyen örökéletünk kapuja. Ámen.

Kortünetek.

Reakciós kezd már lenni — mondja lapunk egy régi barátja — a Debreczeni Protestáns Lap is. Reakciós kezd lenni, mert csipkedi a zsidókat, holott a zsidóság nem lehet felelős minden egyes tagjáért. Hiszen valakit a vallása vagy fajtája szerint tartani jobbnak vagy rosszabbnak, csakugyan igazságtalanság. Az is bizonyos, hogy reakciós irány minden idejemúlt világnézet uralmának visszaállítására törekvés. Az a világ-

nézet, mely szerint a zsidó, azért, mert zsidó, hitványabb más embernél, a középkor sötét századaiból maradt fenn; — ezt terjeszteni csakugyan reakció. De az a világnézet, mely szerint a zsidó, azért, mert zsidó, különb elbánást érdemel — az Ábrahám és Jákób véresáldozatos, csalfaságokkal teljes idejéből maradt; — tehát emellett állani még inkább reakció.

Nem a zsidók a bűnösök — halljuk lépten-nyomon — azért a sok dúrvaságért, erkölcsi és anyagi javak teménytelenségének pusztulásáért, ami szemünk előtt folyt le. Nem a zsidók erőszakoskodtak, fenyegettek, rongáltak, hanem — így mondják: olyan rongyemberek, akiknek egyik, hát legyen, nagyobbik része, véletlenül zsidóval ársra született. Így van. S amint Heine, Spinoza vagy Mendelsohn dicsősége nem a zsidók dicsősége, úgy a kis x boltszegéd vagy kis y buchhalter rosszasága sem a zsidók rosszasága. Egy azonban különös. Ha ezek a haszontalan kis x-ek és kis y-ok bajba kerülnek, hiába, hogy ezek nem is igazán zsidók, csak véletlenül születtek oda, mégis a valóságos, jó, nem rongyember zsidók is megmozdulnak értük. Jánosi Zoltánért, aki pedig mégis többet ér tizezer Grünbaum Beczalélnál, nem volt akkora futkosás, mint amennyi szokott lenni egy-egy reményteljes zsidó csemetéért, aki pedig még nem mutatta meg a világi életre érdemes voltát egyébbel, mint hogy kellő időpontban jó nagy hangon kezdett kiabálni. Ha a zsidóság kívánni fogja a bűnösök megbüntetését akkor is, ha azok zsidók, de nemcsak általános elvként, hanem az egyes konkrét esetekben is: akkor aztán joggal utasíthat vissza minden szemrehányást.

Férfinak sem derék, aki papnak rossz és mégis pap marad. Ezt a szentenciát mondta előttünk lapunk egyik olvasója, Mert az elvűségéből nem elég annyi, hogy a véleményünket nyíltan ki merjük mondani, de férfiasan le kell venni annak azt a következtetését is, hogy ne foglaljunk el olyan állást, mellyel a vallott elvek össze nem férhetők. Köztársasági párti ember ne legyen udvari alkalmazott, arisztokrata hitvalló nem állhat a proletárdiktatura szolgálatába, antiszemita nem mehet zsidórábbinak. Hát az egyház ellensége se menjen papnak vagy papnevelőnek. Mert vagy csakugyan meg van győződve az egyház kártékony voltáról s akkor mért dolgozik a fennmaradásának lehetőségén; — vagy nincs meggyőződve s akkor mért beszél ellene. Tiszta okoskodás ez. Nem is mondjuk, hogy nem igaz. De azt mégis megengedi tisztelt olvasónk, hogy aki a maga meggyőződését mindig nyíltan hirdeti, habár azzal, hogy az elveivel össze nem férő állást megtartja, elvűségén csorbát ejt is, — mégis különb ember, mint az olyan, aki az állást is megtartja, a véleményét is a hatalom szele szerint változtatja.

Calumniari audacter könnyen lehet. Egyik kolozsvári lap a debreczeni egyetem jogi karát támadja meg azzal, hogy a Kolozsvárról vizsgáznii dejt joghallgatókkal szemben felesleges szigorúságot gyakorol — ami hiszen magában semmi, de burkoltan bár, azonban elég érthetően úgy állítja be a dolgot, mintha itt az volna cél, hogy azok, akik nem teszik le a román állam irányában a hűségüket, ezért ne szerezhessenek doktori diplomát. Két tanárt névszerint is megjelöl olyanokul, kik aprólékos kérdésekkel s egyebekkel akadályozzák az ifjúság boldogulását. Mindakettő azelőtt a debreczeni kollégium jogakadémiájának volt hosszú éveken át tanára s mind-

akettő mindig köztiszteletben állt a tanítványai előtt. Pedig az ifjúság meg tudja ítélni, hogy ki igazságtalan s a maga módján meg tudja büntetni is az olyan professzort, akit ítéletében mellétekintet, vagy éppen bűnös törekvés vezérel. Valamely megbukott újságíró csemetének vakmerő hazugsága bizonyára épűgy nem fáj nekik, mint ahogy önérzetes embernek nem okozhat örömet az ilyen nem tiszta forrásból származó magasztalás. A tanútság megint csak az: végre ki kell ragadni a sajtót a tudatlan és erkölcstelen üzleti elemek kezéből.

Dicséretet is hallani — jól esik a sok rágalom között. A Budapestről hazajött túsok s velük az egész város nem győzi magasztalni Márk Endre polgármesternek a nehéz időkben tanúsított nagy lelki erejét. Azokat, kik őt régóta s jól ismerjük, nem lep meg ez a magasztaló hيرادás. De akik távolabb álltak, csodálkozva látják a szilárdságnak és öntudatosságnak szokatlan nagyságát. Persze, nehéz is megérteni, hogyan lehet ilyen erős egy hetven felé hajló s negyvenöt éves közpályán szakadatlanul fáradó ember, — mikor itthon meg hol szánalmasan, hol nevetségesen összelottyanni láttuk a rendszerváltozás percében azokat az erőtől duzzadó s magukat a munkában meg nem erőltető urakat, akik a maguk uralmának néhány hónapjában váltik kérélhetetlennek és rettentőnek mutatták magukat — másokkal szemben. Hanem Márk Endre és vele együtt méltán magasztalt túsztársai a régimódi vallás-erkölcsi világnézet levegőjében éltek és edződtek; — nem pedig abban az egyedül boldogító, vallási babonáktól mentes, felekezeti gyűlölködéstől megszabadított polgári erkölcsben, melynek legnagyobb hőse Szamueli Tibor.

Nagy feltűnést okozott egy előkelő, nagy tiszteletű testületnek a budapesti lapok egyikében publikált állítólagos határozata, mellyel a „tanácsköztársaság“-ot s kormányát üdvözölte. Vagyis nem annyira a határozat, mint a stílusa. Hiszen az üdvözlés maga (— bár néha nem helytelen az elmaradása —) pusztán udvariassági tény, de ennek teljesítésével csakugyan nem szükséges a szovjet-rendszert „a názáreti által hirdetett, az emberiség által várt istenországának“ nevezni, — nem különösen olyan embereknek, akik tartoznak tudni, hogy az istenországa nem osztálygyűlöletre van alapítva s hogy a Názáreti sohasem hirdette *egyetlen* (— akármelvik —) osztálynak diktatori hatalomra jogosultságát. De hát úgy látszik, csakugyan igaz, amit a magas testület egyik tagja tréfásan sokszor elmond: sohasem az a határozat, amit a gyűlés határoz, hanem amit a jegyző megír. Am épen ott, ahol ezt jól tudják, mindig csak *kész szövegű* határoaati javaslatot kellene elfogadni, mert különben, a szövegezéssel okozott botrányozásnak közvetve mindenki okozója leszen.

Különfélék.

Márk Endre kollégiumi helyi gondnokot Budapestről történt szerencsés visszaérkezése alkalmából Dr. Lencz Géza kollégiumi igazgató vezetésével folyó hó 16-ik napján szeretettel és tisztelettel üdvözölték a kollégium tagozatainak élén álló igazgatók és a hivatalok vezetői. A küldöttség üdvözlését hálás szívvvel fogadta a sok és súlyos megpróbáltatáson átment férfiú és ígerte, hogy idejét, munkaerejét nagy örömmel ajánlja fel továbbra is annak a kollégiumnak, amelynek nagy része van ama hit megizmosodásában, amely megadta a lelki erőt a válságos pillanatokban.

A túszoikat Debreczenbe érkezésük után nem engedték azonnal otthonaikba, hanem kihallgatták. A debreczeniek kihallgatása folyó hó 14-én, szombaton ért véget s aznap este már haza is mehettek. Megható volt, hogy a túszoik első útja otthonukból a Nagytemplomba vezetett, ahol folyó hó 15-én délelőtt 9 órakor Szele György lelképásztor, a többieknek a megpróbáltatás napjaiban túsztársa, tartott igazi keresztyén hitről, Istenbe vetett rendíthetetlen bizodalomról tanúbizonyságot tevő beszédet emez igék alapján: „Szenved-e valaki tiköz-tetek? Imádkozzék”. Az istentisztelet után a nagy számmal egybesereglett hívők meleg szeretettel üdvözölték az emlékkertben viszontlátott kedves ismerőseiket, barátait.

Kollégiumunk évváró ünnepélye f. hó 23-án délelőtt 10 órakor lesz a Nagytemplomban és utána a kollégiumi díszteremben. Erre az ünnepélyre a kollégium barátait tisztelettel meghívjuk.

Új doktor. Papp Géza volt nagylaki lelkész május 31-én Debreczenben jogtudományi doktorrá avatták. Az immár utriusque iuris doktort melegen köszöntjük.

A vidéki túszoik folyó hó 18-án, délelőtt 9 órakor hálaadó istentiszteletre gyűltek össze a kollégium oratóriumában, ahol is a XC. zsoltár 1. és a XXXV. zsolt. 1. és 15. verseinek eléneklése után dr. Baltazár Dezső püspökünk imádkozott buzgón, hittel, megragadóan. Imádságát lapunk tárca rovatában közöljük. Az alkalmi és szívhez szóló megáldás után a gyakorló elemi iskolások meghatóan énekelték el a CXXII. zsolt. 3. versét összhangzatosan, míg az istentiszteletet a 179. dics. 10. verse zárta be. A nagy lelki épülést eredményező istentiszteleten a túszoik és hozzátartozóik közül száznál jóval többen voltak jelen valláskülönbség nélkül.

Vizsgálati rend a debreczeni református főgimnáziumban. Június 24-én rendkívüli tárgyak vizsgálata d. e., tornavizsgálat d. u. 5 ó. Június 25. a VII. és az I. osztály, 26-ikán a VI. és a II. osztály, 27-ikén az V. és a III. osztály, 28-án a IV. osztály vizsgálata. Július 1—5. szóbeli érettségi vizsgálat. Július 7—10. magántanulók vizsgálata; még pedig az I. osztálybelieké 7., 8., 9. és 10-én, a II. osztálybelieké 7., 8. és 9-én, a III. osztálybelieké 7. és 8-án, a IV. osztálybelieké 7-én, az V. osztálybelieké 8. és 9-én, a VI. osztálybelieké 9. és 10-én, a VII. osztálybelieké 10-én. Az igazgatóság posta útján minden magántanulót értesített, hogy mely napon lesz a vizsgálata.

Hajdúföld eimen új napi lap indult meg ismét Debreczenben. Főszerkesztője Reitz János állatorvos, felelős szerkesztője Ecsedy István tanítóképző intézeti tanár. A lap programja: „Keresztyénudallás erkölcsi és nemzeti eszmék talapzatán álló öntudatos polgári társadalom”.

Szerkesztő üzenet.

Nagy István. Szíves levelét megkaptuk és örömmel olvastuk el. Tartalma nem hozott ugyan új gondolatokat, de igenis nagy jó akaratról tesz bizonyosságot. Ne vegye azonban rossz néven azt a megjegyzésünket, hogy a társadalmi kérdéseknek s különösen Jézus Krisztus egyháza jelentőségének megítélésében a szocialista és szociológiai ismeretek mellett első sorban szükséges az evangéliom és az egyháztörténet alapos ismerete is. Mi nem hanyagoljuk el a modern társadalmi tudomá-

nyok tanulmányozását s szívesen fogadunk minden jó szívből jövő tanítást, de igazán építőnek csak azt találhatjuk, aki legalább is annyira ismeri a bibliát, mint mi Marx és Engels elvei.

Ismeretlen. Névtelen levélre nem szokás ugyan válaszolni, de a kérdés fontosságánál fogva nem térünk ki előle. Ön szószerint ezeket kérdezi:

1. Minő értelemben lehet arról az emberről, aki bár esküvel kötelezte magát a valláserkölcsi világrend szolgálatára, annak megsemmisítésére készséggel vállalkozott. — aki nem tisztán elvi kellemetlenkedései miatt volt kénytelen már eddig három helyről távozni, — aki mindenü t. ahol megfordult vizsályt szított, — azt mondani, hogy „mint férfi, mindenkinek példájául szolgálhat”?

2. Miképen lehet a fentjelzett tulajdonokkal és múlttal bíró emberről azt gondolni, hogy tanítványai „derék, jellemes” (in bonam partem) „gerinces férfiak lehetnek.”

A második kérdésre a feleletet maga a kifogásolt cikk adja meg, mely azt mondja: A tanítványai rossz papok *lesznek*, de jellemes, gerinces férfiak *lehetnek*. Az első kérdésre pedig az a válaszom, hogy a személye-kellemetlenségek és vizsálykodások megtörténte, még ha gyakori is, a férfiúi derékség hiányának nem bizonyítéka; az ígéretnek (akár esküvel erősített, akár csak valamely concludens factummal, például egy hivatal elfoglalásával kifejezett) ígéretnek a meg nem tartása már bizony súlyos erkölcsi megítélés alá esik. El kell ismernem, hogy a cikk ezen tételében van rétori auxesis s így a meztelen igazságnak nem egészen szabatos képe.

K. B.

Hivatalos értesítés.

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől.

2344—1919. szám.

A tiszántúli református egyházkerület nagytiszteletű esperesi Karának!

Valamennyi tanintézet tekintetes Igazgatóságának!

Debreczen sz. kir. város főispánjának folyó évi június hó 17-én 565. szám alatt kelt leirata kapcsán az alább következő rendelkezést vettem, amelyet tudomásul vétel végett alább szószerinti szövegében közlök:

„Az északi hadsereg parancsnokságától. 2339. sz. Hajdu vármegye főispánja dr. Magoss! Van szerencsém tudomására hozni, hogy a Tábornok úr az északi hadsereg parancsnoka elrendelte, hogy az adóhivatal és pénzügyigazgatóság a ref. egyházi alkalmazottak és tanárok fizetéseit továbbra is folyósítsa és pedig Hajdu, Szabolcs, Szolnok, Csongrád, egyrésze Békés megyének, a többi megyék alkalmazottai forduljanak a nagyszékényi Kormányzó tanácsához. A vezr. ezredes parancsára: Negulescu alezredes, s. k. (Ph.)“

Atyafiságos szeretettel

Debreczen, 1919. évi június hó 19.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.